

Referat af møde i Vildtforvaltningsrådet

torsdag den 5. september 2013 i Lille Vildmose

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Anders D. Lassen (formand)
Christian Hjorth, Dansk Ornitologisk Forening
Henrik Bertelsen, Landbrug & Fødevarer
Lars Hvidtfeldt, Landbrug & Fødevarer
Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse
Claus Lind Christensen, Danmarks Jægerforbund
Ella Maria Bisschop-Larsen, Danmarks Naturfredningsforening
Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening
Flemming O. Torp, Friluftsrådet, som suppleant for Trine Skov

Fra DCE deltog:

Aksel Bo Madsen, bortset fra pkt. 6

Fra Danmarks Jægerforbund deltog:

Niels Søndergaard under pkt. 7
Ole Noe under pkt. 7

Fra den Nationale Hjortevildtgruppe

Lars Jensen under pkt. 4

Fra Naturstyrelsen deltog:

Sven Koefoed-Hansen
Ole Markussen
Elsebeth Braüner
Mads Bank-Mikkelsen
Jacob Christian Bertram (referent)
Henrik Lykke Sørensen, under punkt 9

Mødet startede kl. 13.00.

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet den 22. marts 2013
3. Revision af jagttider
4. Afrapportering fra Den nationale hjortevildtgruppe
5. Evaluering af biotopplantiltag mv.
6. Budget 2014, herunder status for forbrug af opsparede jagt-tegnsmidler

7. Opfølgning på hare- og agerhøneforvaltningsplanerne
8. Status for VILREG
9. Natura 2000 og vildtreservater
10. Revision af mark- og vejfredsloven
11. Meddelelser
12. Evt.

Ad dagsordenspunkt:

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag 2013-02-01)

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Udkast til dagsordenen blev godkendt.

2. Godkendelse af referat fra mødet den 22. marts 2013 (Bilag 2013-02-02)

Resumé: Udkast til referat af mødet den 22. marts 2012 blev udsendt den 9. april 2013 med frist for bemærkninger den 16. april 2013. Der indkom bemærkninger fra Christian Hjorth (næstformand). Disse blev indarbejdet og udsendt den 17. april 2013.

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Med de indkomne bemærkninger blev referatet godkendt.

3. Revision af jagttider (Bilag 2013-02-03 og 2013-02-04)

Resumé: I forbindelse med den kommende ordinære revision af jagttiderne, herunder revision af vildtskadebekendtgørelsen, med forventet ikrafttrædelse den 1. april 2014 har den af rådet nedsatte arbejdsgruppe drøftet forslag til ændring af de eksisterende jagttider. Arbejdsgruppen har afsluttet drøftelserne og er kommet med en indstilling, der vedlægges, jf. referat fra gruppens seneste møde.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: Indledningsvis henviste **Anders D. Lassen** til, at den foreliggende indstilling til ændring af jagttiderne er udtryk for et forlig, som parterne har opnået enighed om, velvidende at der på enkelte punkter er principiel uenighed. **Anders D. Lassen** ville høre, om rådet på den baggrund ønskede en yderligere drøftelse heraf. **Ella Maria Bisschop-Larsen** anførte, at Danmarks Naturfredningsforening (DN) har ønske om, at der forud for

hver enkelt regulering af pattedyr i lighed med regulering af fugle skal foreligge en tilladelse fra Naturstyrelsen og henviste bl.a. til lovens formål, herunder at beskytte vildtet særlig i yngletiden. , hvilket DN også havde skrevet i et brev til ministeren. **Bjarne Clausen** pointerede, at forliget skulle ses som svar på spørgsmålet: "Skal dyrene have det bedre eller dårligere"? *Han fandt således, at forliget er en klar forbedring for dyrene, men også at det ved revisionen af vildtskadebekendtgørelsen bør sikres, at dyr behandles efter samme retningslinjer som fugle.* **Ella Maria Bisschop-Larsen** efterlyser øget tolerance overfor arter, der er hjemmehørende i den danske natur og var generelt imod regulering af dyr i yngletiden, b hvilket **Bjarne Clausen** principielt tilsluttede sig og henstillede, at Naturstyrelsen i sager om regulering undgik at give tilladelse, hvis det var i yngletiden. Efter enkelte yderligere bemærkninger konstaterede **Ella Maria Bisschop-Larsen**, at DN ville komme med to indsigelser til ministeren dels ønsket om at pattedyr skal ligestilles til fugle i relation til regulering dels modstand mod jagttid på gæs på land i januar. **Anders D. Lassen** understregede hensigtsmæssigheden i, at rådet kom med en samlet indstilling til ministeren. **Claus Lind Christensen** anførte, at der allerede er taget højde for DN's indvendinger i forliget. **Lars Hvidtfeldt** og **Henrik Bertelsen** tilsluttede sig begge synspunktet og mente, at DN problematiserede et "ikke-problem". **Niels Iuel Reventlow** anførte, at det ikke er givet, at dét, der ikke kan kontrolleres, ikke foregår på lovlig og korrekt vis. **Flemming Torp** spurgte DN, om DN altid følger Dyreetisk Råd. **Ella Maria Bisschop-Larsen** svarede, at Dyreetisk Råds anbefalinger bl.a. andet indgår i DN's overvejelser. **Flemming Torp** henledte opmærksomheden på, at Rådets "arbejdsmetode" er, at man venter med at gå i pressen til efter at udvalgsarbejdet er afsluttet. **Ella Maria Bisschop-Larsen** henviste til, at rådet ved to møder har haft mulighed for at drøfte det helt åbenlyse problem med den nuværende regulering i dyrs yngletid; rådet har ikke ønsket at tage emnet op, men henvist til, at rådet har taget Dyreetisk Råds anbefalinger til efterretning, derfor har DN henvendt sig til miljøministeren om den urimelige forskelsbehandling af dyr og fugle ved regulering. **Anders D. Lassen** understregede afslutningsvis, at rådet længe har haft en uskreven regel om, at man ikke "går i pressen" undervejs i et udvalgsarbejde.

***Anders D. Lassen** konkluderede på rådets vegne, at rådet, med de anførte bemærkninger fra bl.a. DN, indstiller det foreliggende forslag fra udvalget i uændret form til ministeren, jf. bilag 2013-02-03 og 2013-02-04.*

4. Afrapportering fra Den nationale hjortevildtgruppe (Bilag 2013-02-05)

Resumé: Gruppen har tidligere på året indrapporteret status for de 12 regionale hjortevildtgrupper, herunder indstilling til lokale jagttider på kronvildt og dåvildt til Vildtforvaltningsrådets arbejdsgruppe om jagttider. Arbejdet med udarbejdelse af de lokale jagttider har været hjortevildtgruppernes primære arbejdsopgave i det forgangne år. Formand for den nationale hjortevildtgruppe Lars Jensen, Danmarks Jægerforbund, vil på mødet aflægge status for årets arbejde. Den nationale hjortevildtgruppes afrapportering vedlægges.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Lars Jensen** nævnte indledningsvis, at han – efter den hidtidige formand Lars Møller Niensens pludselige død - pr. 1. juli 2013 var blevet formand, og at Naturstyrelsen, København, nu var sekretariat for gruppen. **Lars Jensen** redegjorde for hovedlinjerne i den skriftlige afrapportering og pegede på de fremadrettede fokusområder og initiativer. Blandt andet vil der være fokus på dialog og samarbejde, og der vil fortsat søges en holdningsbearbejdning blandt jægerne i forhold til den mest hensigtsmæssige forvaltning af hjortevildt. Beskeden fra de lokale hjortevildtgrupper var, at man var glad for, at der bliver lyttet til dem, og at der er opbakning fra Rådet. Rådet drøftede herefter forvaltningen af hjortevildt. **Henrik Bertelsen** fandt, at der på grund af de store hjortevildtbestande er mange markvildtskader. **Lars Jensen** pegede på, at aflastningsarealer skal være lige så attraktive for hjortevildtet, som markerne er. **Sven Koefoed-Hansen** anførte, at der med afsæt i den lokale forvaltning er fokus på den ensartede forvaltning på nationalt plan.

Anders D. Lassen takkede på Rådets vegne for rapporten og den hermed for Rådet mundtlige givne status for de regionale hjortevildtgrupper, idet Rådet tog det til efterretning.

5. Evaluering af biotopplantiltag mv. (Bilag 2013-02-06 og 2013-02-07)

Resumé: På baggrund af drøftelsen på det seneste møde i Rådet den 22. marts 2013 har Biotopplanudvalget evalueret reglerne som opfølgning på rapporten fra Aarhus Universitet, DCE, vedr. monitoring af biotopplaner. Forslag til ændrede regler og notat herom vedlægges.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Elsbeth Braüner** redegjorde for baggrund for dagsordenspunktet, herunder at der arbejdes videre med de digitale muligheder. Rådets medlemmer havde nogle opklarende tekniske spørgsmål, som Naturstyrelsen besvarede.

Anders D. Lassen tog, med de afgivne bemærkninger, på Rådets vegne evalueringen til efterretning.

6. Budget 2014, herunder status for forbrug af opsparede jagttegsmidler (Bilag 2013-02-08)

Resumé: Det foreløbige budget for 2014 vedlægges.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Ole Markussen** forelagde budgettet, idet han pointerede, at der foretages en løbende revidering, hvorfor budgettet skal læses med dette in mente, og der kan således ske justeringer over året. Samtidig skal budgettet ses i forhold til de rammer, som budgetloven fastlægger, og som bl.a. sætter grænser for brugen af tidligere opsparede midler. **Christian Hjorth** bad om en status for alle de projekter, Naturstyrelsen beskrev i et notat til Vildtforvaltningsrådet af 27. august 2012 'Oversigt over nye igangsatte og påtænkte tiltag finansieret af jagttegnsmidler' og suppleret med en oversigt og status for projekter, foreslået af DOF's lokalafdelinger og styrelsens lokale enheder m.fl. Styrelsen gav tilsagn om at udarbejde en sådan oversigt. **Ole Markussen** henviste til 1. kolonne "Lov-administration", hvor der er afsat midler til nye projekter, der løbende prioriteres ved behandlingen af ansøgningerne. **Mads Bank-Mikkelsen** oplyste, at der er indkommet 20-25 ansøgninger. **Ella Maria Bisschop-Larsen** fandt, at der var en skæv fordeling i forhold til jagtbare og ikke-jagtbare arter. Desuden mangler der i budgettet midler til opfølgning på de arter, der er sat på observationslisten ved jagttidsfastsættelse, blandt andet husmår kontra skovmår.

*Efter nogle yderligere bemærkninger, herunder positive tilkendegivelser om kvaliteten af budgettet, konkluderede **Anders D. Lassen**, at Rådet tog budgettet til efterretning, idet man anmodede Naturstyrelsen om den omtalte oversigt.*

7. Opfølgning på hare- og agerhøneforvaltningsplanerne (Bilag 2013-02-09, bilag 2013-02-10, bilag 2013-02-11 og bilag 2013-02-12)

Resumé: Danmarks Jægerforbund (DJ) er i gang med pilotprojekt, der har til formål at etablere frivillige markvildtlav med henblik på at forbedre forholdene for hare og agerhøne. Dette projekt er som en del af opfølgningen på forvaltningsplanerne delvist finansieret af Naturstyrelsen. Følgegruppen har vurderet projektet, jf. eftersendte referat fra mødet den 15. august 2013. Rådet bedes drøfte projektet med henblik på en evt. anbefaling af det videre.

Indstilling: Til orientering

Beslutning: På baggrund af en gennemgang af **Ole Noe** og **Niels Søndergaard** fra Danmarks Jægerforbund drøftede Rådet pilotprojektets nærmere indhold, kvaliteter og udfordringer. **Christian Hjorth** udtrykte fuld opbakning til projektet. **Ella Maria Bisschop-Larsen** kunne støtte, at projektet fortsatte og tildeles økonomisk støtte via jagttegnsmidler et år endnu, men påpegede, at det skulle vise nogle resultater, således at naturen gives "et løft". Andre medlemmer af Rådet ønskede et længere sigte, men med årlige afrapporteringer. **Sven Koefoed-Hansen** bemærkede, at området er prioriteret, også i forhold til de frivillige partnerskaber, og at man ønsker at se en effekt af hele projektet. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at der løbende sker afrapportering af projektets konkrete resultater. Det er også vigtigt, at Danmarks Jægerforbund har klart fokus på medfinansiering af projektet fra andre interessenter. Naturstyrelsen vil nu afvente en ansøgning fra Danmarks

Jægerforbund med hensyn til en videreførelse af projektet i dets næste fase.

*På baggrund af drøftelserne i Rådet sammenfattede **Anders D. Lassen**, at det indstilles, at projektet skal køre i 3 år, således at der kan tilvejebringes brugbare resultater, samt at der skal ske en årlig afrapportering til Rådet.*

8. Status for VILREG (Bilag 2013-02-13)

Resumé: I lighed med tidligere udleveres status for VILREG.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Mads Bank-Mikkelsen** redgjorde for den udsendte status med oversigt over antallet af reguleringstilladelser i VILREG i perioden fra 1. januar 2012 til 31. december 2012. I den forbindelse anførte han, at der i forhold til tidligere år er sket en stigning af reguleringstilladelser på ca. 90.000, hvilket primært skyldes øget regulering af ringdue, råge, krage og husskader. **Christian Hjorth** roste oversigtens kvalitet, og han ønskede oplyst, hvor mange der ikke foretager indberetning, ligesom han gerne så en ekstra kolonne i oversigten, der viser hvor mange af afslagene, der efterfølgende er blevet til tilladelser, hvis man har ændret lidt i sin ansøgning. **Mads Bank-Mikkelsen** svarede, at 8 % ikke indberetter. **Christian Hjorth** fandt, at manglende indberetning burde have negative konsekvenser for fremtidige reguleringssmuligheder. Dette synspunkt støttede de øvrige rådsmedlemmer. Også andre stillede opklarende spørgsmål til oversigten, herunder lovede Naturstyrelsen på spørgsmål fra **Ella Maria Bisschop-Larsen** at vende tilbage med oplysning om den konkrete begrundelse for regulering af grævling og egern.

På Rådets vegne takkede Anders D. Lassen for den givne status for VILREG.

9. Natura 2000 og vildtreservater (Bilag 2013-02-14)

Resumé: Som opfølgning på Natura 2000-planerne og på baggrund af drøftelserne på det seneste møde i Rådet den 22. marts 2013 har Naturstyrelsen og det nedsatte udvalg arbejdet videre med det forelagte udkast til implementeringsplan. Der vedlægges nyt udkast til implementeringsplan.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Henrik Lykke Sørensen** gav indledningsvis et overblik over arbejdet med Natura 2000-planerne, herunder det udsendte udkast til implementeringsplan. Rådet drøftede det udsendte materiale og stillede enkelte spørgsmål i den forbindelse, som blev besvaret.

Anders D. Lassen konkluderede, at Rådet, med de faldne bemærkninger, tog implementeringsplanen til efterretning.

10. Revision af mark- og vejfredsloven

Resumé: Fødevarerministeriet reviderer p.t. loven. Landbrug & Fødevarer har ønsket revisionens indhold drøftet med henblik på evt. konsekvenser for jagt- og vildtforvaltningsområdet. Naturstyrelsen giver en kort gennemgang af revisionens indhold.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Ella Maria Bisschop-Larsen** stillede spørgsmål til, hvorfor dette emne var på dagsordenen, da det ikke vedrører lov om jagt og vildtforvaltning. **Henrik Bertelsen** svarede, at han havde anmodet om punktet. **Elsbeth Braüner** oplyste, at lovforslaget var under udarbejdelse i Fødevarerministeriet, og at der netop var afsluttet en høring. **Elsbeth Braüner** gav herefter et rids over lovforslagets hovedpunkter, således som det var fremgået i høringsfasen. Der er således bl.a. forslag om ændrede regler for undslupne hunde og katte mv., hvilket kan få betydning for jagt- og vildtforvaltningsområdet. **Anders D. Lassen** oplyste, at katte tidligere havde været omfattet af jagt- og vildtforvaltningsloven, og i det omfang f.eks. katte fremover måtte udgå af mark- og vejfredsloven, vil der være en situation, som Rådet bør forholde sig til. **Lars Hvidtfeldt** supplerede med, at Rådet bør forholde sig til det faktum, at løse hunde og katte kan angribe vildt, og det også er medvirkende til, at flere af Rådets organisationer havde afgivet et fælles hørings svar. **Claus Lind Christensen** ønskede ikke katte i naturen. **Bjarne Clausen** efterlyste viden om de mulige konsekvenser. **Ella Maria Bisschop-Larsen** kunne ikke se, hvorfor Rådet skulle drøfte emnet, som vedrører anden lovgivning. **Ole Markussen** tilbød, at Naturstyrelsen ville anmode Fødevarerministeriet om at komme med en gennemgang på det næste møde.

Anders D. Lassen sammenfattede de afgivne bemærkninger med et ønske om at få tilvejebragt mere viden, og at Rådet tager punktet op på næste møde.

11. Meddelelser

- Fra formanden
- Fra Naturstyrelsen
 - Orientering om arbejdet med forvaltningsplan for ulv
 - **Anders D. Lassen** oplyste kort om status for den af Rådet nedsatte arbejdsgruppe vedr. ulv. Efter rejser til henholdsvis Sverige og Tyskland er der nu indhentet forskellige nyttige erfaringer og oplysninger om, hvordan ulv forvaltes i disse nabolande, hvilket vil indgå i det fortsatte arbejde med en forvaltningsplan.
 - Orientering om vildtpartnerskaber
 - **Ole Markussen** oplyste, at arbejdet med vildtpartnerskaber er stoppet, bl.a. i lyset af et vist forbehold fra

- Rådets side samt behov for at prioritere indenfor budgetrammen med baggrund i budgetloven.
- Orientering om status for ny jagtprøve
 - **Elsebeth Braüner** oplyste, at en ny jagtprøvebekendtgørelse ventes medio september 2013
 - Fra medlemmerne
 - **Ella Marie Bisschop-Larsen** efterlyste et kort over råvildtsygen, hvilket Naturstyrelsen vil gå videre med i forhold til Danmarks Tekniske Universitet (DTU-VET).
 - **Claus Lind Christensen** nævnte, at den nye Jagtportal fungerer godt; det samme gælder Danmarks Jægerforbunds afvikling af riffelprøver.
 - **Flemming Torp** nævnte, at Friluftsrådet p.t. arbejder med en ny vildtforvaltningspolitik.

12. Evt.

Bjarne Clausen fandt det underligt, at NST efter udbud vælger netop den institution, som et enigt Vildtforvaltningsråd forkastede for ca. et år siden, og han fandt det uacceptabelt, at sagsbehandleren i NST kort efter kræver og får fjernet et advarende afsnit i en rapport fra den pågældende institution til rådet.